Sindikalist BSP
E përjavshme e Bashkimit të Sindikatave të Pavarura Shqiptare

KA QENË NJË VIZITË ME RREZIK VDEKJE...

INTERVISTË ME Z. LARRY W. ROEDER JR. I DËRGUAR I DEPARTAMENTIT AMERIKAN TË SHTETIT.

Pyetje: Ç'mendoni për Shqipërinë?

Përgjigje: Kam udhëtuar në të gjithë botën dhe, nëqoftëse do të jem i sinqertë, keni një nga vendet më të bukura që kam parë. Nëqoftëse me këto bukuri natyrore; rivierën, detin, lumenjtë, malet etj., do të zhvilloni turizmin dhe do ta bëni privat atë, ju do të fitoni shumë dollarë.

Bukuria qëndron jo vetëm tek natyra, por edhe tek qytetet si Berati, Gjirokastra, që janë me të vërtetë të mrekullueshëm. Shqipëria ka dhe mjaft minerale, të cilat janë të shumëllojshëm në një teritor të vogël. Në Amerikë ne i dimë këto nga librat, por dimë gjithashtu dhe për bunkerët. Megjithatë, ne nuk kemi ditur asgjë për njerëzit. Kam qenë në familjen e një arkeologu, një familje e mrekullueshme që merrej me artin. Kam takuar gjithashtu dhe bujq si dhe shumë njerëz të tjerë. Njerëzit tuaj me mendime të reja; kjo është pasuria më e madhe që keni!

Pyetje: Ç'mendoni për procesin e privatizimit në Shqipëri?

Përgjigje: Ne duam të shohim mënyrën se si do të privatizohet bujqësia dhe industria shtetërore. Njerëzit e qeverisë më kanë thënë se kjo do të ndodhë në çdo sektor. Pashë ide interesante nga specialistë të ndryshëm që kam takuar. Megjithatë, ne akoma kemi nevojë që të shohim një program konkret e të detajuar, që do t'i kthejë tokën dhe industrinë personave privatë. Nuk e di se sa kohë mendon qeveria se i duhet për privatizimin, sepse mënyra e vjetër e centralizimit, është e vdekur. Për të ardhmen unë shpresoj. Gjithashtu dëshiroj të shoh që ju të keni një program konkret për krijimin e ndërmarrjeve të tregut të lirë. Shkëmbimet e lira të mendimeve midis njerëzve të ndryshëm, me mendime të ndryshme, bile dhe të kundërta, janë të domosdoshme për të arritur të mirën e përbashkët. Në Amerikë ky koncept konsiderohet si një nga shtyllat e demokracisë.

Pyetje: A është e rëndësishme konvertueshmëria e lekut tonë?

Përgjigje: Një nga hapat më të rëndësishme, është konvertueshmëria e parasë, pasi ç'do person privat që do të investojë në Shqipëri, bile dhe vetë shqiptarët, në rast të kundërt, do të dalin me humbje. Ju duhet të vendosni shkallën e konvertimit të parasë, në përputhje me atë që është reale, dmth., vlerën e vërtetë të tregut, përndryshe investimet dobësohen shumë.

Ju duhet të eliminoni kontrollin mbi çmimet dhe pagat. Punonjësi duhet të ketë të drejtë të diskutojë lirisht për pagën e tij me drejtuesin e vet, sepse kjo i jep atij një motiv për të punuar më mirë. Punëtorët duhet të kenë të drejtë të punojnë aty ku u pëlqen dhe kjo të bazohet mbi konkurencën, kualifikimin dhe aftësinë e punëtorëve.

Pyetje: Çmendoni për kush-

To mr. Larry W. Roeder JR,

At first I wish you to be as fit as a fid
I hope that you will make your best for a bene-
ficial assistance, surely a good coolaboration too.

As I promised to you, I'll sent two copies of "SINDIK-
LISTI" newspaper nr 8 where is your interview (one
of them I believe must be turn back with an autograph
Mr Delin and I are expecting an answer for wha
we discussed together in Tirana.

The best regards

The 5th of June 1991

Adrian Këlliçi

[signature]

ABBREVIATION FROM " SINDIKALISTI " OF MONDAY 3-6- 1991

IT HAS BEEN A VISIT WITH LETHAL HASARD.........

Interwiew with Mr. Llarry W. Roeder Jr. Sended from the United States Departament.

Question: What do you think about Albania ?
Answer: I Have trip in all the world and to be frank, you have one of the most beautiful countries i have ever seen. If you use this natural beauty like riviera, the sees, the rivers, the mountain for developing tourism through making it privat, you will win plenty of dollars.

The beauty consist not only in the nature, but in the towns like Berati, Gjirokastra which are really beautiful. Albania has to much minerals of diferent kinds within a small territory. In Amerika we know about these by books, but also for the Bunkers. Nevertheless, it's nothing we have known about the peoples. I have been in an archeolog's family, a marvelleous family deals with art. I have meet also peasants and to much other peoples. Your Peoples with new thoughts, this is the greatest property you have.

Question: What do you think about the process of the privatisation in Albania?
Answer: We would like to see the way how the agriculture and state industry will be privatised. The peoples of the government had said to me that it will happen for every sector. I sow interesting ideas from diferent specialist i have been met with. Neverthele we still need to see a concret program and detailed, which will give back the land and the industry to the privat persons. I don't know that how long the government think the privatisation will take, becouse the backward manner of the centralisation is dead. I do hope for the future. I want to see also that you will have a concret program for the establishment of the free market enterprise. The free exchanges of the thoughts and meanings between diferent peoples of oposite concepts, are indispensable for the common welthfare. In America this concept is considered as one of the posts of the democracy.
Question: Is it important the convertibility of our lek ?
Answer: One of the most important steps is the convertibility of the

money, becouse every privat person who will invest in Albania, even the albanian themself otherwise will finish by loss. You must fix the rate of the convertibility of the money, the exact real rate, it means the real value of the market, otherwise the investments are to be weakened obviously.

You must eliminate the control over the prices and wages. The worker must have the right to freely discuss about his salary with his director, becouse in here he can find an impetus to work better. The workers must have the right to work where they like to, this is to be based on the competition, qualification and the ability (skillfull) of the workers.

Question: What do you think about the working condition and working security ?

The working condition and the working security must be improved utterly. I have been in a mine a few days ago and it has been a visit with a lethal hasard. It doesn't exist any reason to apologise the situation in the mine, becouse the life is more important than money. Although the albanians are proud peoples, you need to have more knowledges regarding the western economy, the bussiness administration, the relationship of the work between the labours and managers, and of course for advanced teknology.

Question: Whet do you think about the american investments in Albania ?

Answer: The basic condition is to put on a full democracy, which one to be expressed through the democratic laws as well as with the human rights aplying. In that occasion the american goverment will propagand and stimulate the investments in Albania.

- % -